

ፌዴራል ነገሥት ሀገራዊ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራ አምስተኛ ዓመት ግብይት 8
አዲስ አበባ ነሐሴ 12 ባለ 2009

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ጠቅላይ ግብይት
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

15th Year No. 8
ADDIS ABABA 28th August, 2009

ገጽ

ገጽ 5161

የፖለቲካ ፓርቲዎች የምርጫ ሥነ-ምግባር አዋጅ...
ገጽ 5161

CONTENTS

Proclamation No. 662/2009

Proclamation on the Electoral Code of Conduct for
Political PartiesPage 5161

አዋጅ ቁጥር 6)2/2009

የፖለቲካ ፓርቲዎችን የምርጫ ሥነ-ምግባር ለመደንገግ የወጣ አዋጅ

ቀደም ሲል በሀገራችን ከተካሄዱ ምርጫዎች ትመሀርት በመውሰድ ወደፊት የሚካሄዱ ምርጫዎች ግልጽ ነጻነት ፍትሃዊ ሰላማዊ ህጋዊ ደሞክራሲያዊ እንዲሆን በህዝብ ተቀባይነት ያላቸው እንዲሆኑ ለማስቻል በምርጫ ወቅት የፖለቲካ ፓርቲዎች እና ጸሐፊዎች የፖለቲካ ፓርቲዎች አባላት እና ደጋፊዎች የሚመሩበት ዝርዝር የሥነ-ምግባር ህግ ማውጣት አስፈላጊ በመሆኑ፤

በሀገራችን ሰብአዊ እና ደሞክራሲያዊ መብቶች ሳይሸራረፉ ተግባራዊ መሆን ለሰለጠነ ህጋዊ ደሞክራሲያዊ ሰላማዊ ትግልና ውድድር ያለውን ፋይዳ በማመንና በመቀበል እንዲሁም የህዝብ ሥልጣን አመንጨነት፣ ባለቤትነትና ተቆጣጣሪነት መብት አጠናክሮ ማስቀጠል አስፈላጊ መሆኑ፤

የምርጫ ቦርድና የፍትህ አካላት ከማናቸውም የፖለቲካ ፓርቲዎች በነፃነትና በገለልተኝነት ህዝብን ማገልገል እንዳለባቸው እንዲሁም የሀገር መከላከያ ሰራዊት በህገ-መንግሥቱ መሠረት ተግባሩን ከፖለቲካ ፓርቲዎች ከወገናዊነት ነፃ በሆነ አኳሆን እንዲያከናውን የተደረገ መሆኑን በመገንዘብ፤

PROCLAMATION NO. 662/2009

A PROCLAMATION TO PROVIDE FOR THE ELECTORAL CODE OF CONDUCT FOR POLITICAL PARTIES

WHEREAS, is necessary to provide an electoral code of conduct for political parties, candidates, members and supporters of political parties to ensure that subsequent elections which draw lessons from previous elections are transparent, free, legitimate, fair, peaceful, democratic and acceptable by the people;

WHEREAS, Believing and accepting the impotence of full enforcement of human and democratic rights in our country for a legal civilized, democratic and peaceful competition for power;

WHEREAS, cognizant of the necessity to promote tolerance in a democratic process; and cognizant of the importance to conduct free political campaign and promote public dialogue during the electoral process;

ገንዘብ ወጪ
Unit Price

ነገሥት ሀገራዊ ግብይት * 11
Negarit G. P.O.Box 80001

ሦስቱ የመንግሥት አካላት የግልፅነት የታ-
ማኝነትና የተጠያቂነት ኃላፊነትና ግዴታ እንዳ-
ለባቸው የተቀበሉና ተግባራዊነቱንም ለማክበር
እና ለማስከበር ቃል የገቡ መሆናቸውን በማጤን
የፖለቲካ ፓርቲዎች ለተፈጻሚነቱ መቆም
እንዳለባቸው በመገንዘብ፤

በዴሞክራሲያዊ የፖለቲካ እንቅስቃሴ መቻ-
ቻልን ማስፈን ተገቢ በመሆኑና በምርጫ ሂደት ነጻ
የፖለቲካ ዘመቻ ማካሄድ እንዲሁም ግለጽ ህዝባዊ
ውይይትን ማሳልባት አስፈላጊ በመሆኑ፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች በተስማሙባቸው ጉዳ-
ዮች በጋራ እየሰሩና በልዩነታቸው ላይ ደግሞ
በሰላማዊና በሰለጠነ መንገድ ትግል በማካሄድና
በህግ መሠረት የተካሄዱ ምርጫዎች ትክክለኛ
ሂደትና ውጤት የህዝብ ውሳኔ መሆኑን በፀጋ
ተቀብለው በመንገዝ በሀገር ግንባታ የሚጠበቅ-
ባቸውን ኃላፊነት መወጣት ያለባቸው መሆኑን
በመገንዘብና ወደሥልጣን ለመምጣት በሚያካሂ-
ዱት ውድድር ከጥላቻና ካለመተማመን የፀዳ፤
ጤናማ ግንኙነት ፈጥረው የሚንቀሳቀሱበትን
ሁኔታ ማመቻቸት አስፈላጊ በመሆኑ፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች በቅንነት፤ በመቻቻል
እና ሰጥቶ በመቀበል መርህ እየተመሩ በሀገራችን
የመድብለ ፓርቲ ስርዓት እና ዴሞክራሲያዊ ባህል
እንዳጎለበት የማይተካ ሚና እንዲጫወቱ
ለማስቻል፤

የህዝብ ውሳኔን በመጻረር የመንግሥት
ሥልጣን ላይ መቆየትም ሆነ ከህገ-መንግሥታዊ
ሥርዓት ውጪ የመንግሥት ሥልጣን ለመያዝ
የሚደረጉ ማናቸውም የሀገር ውስጥም ሆኑ የውጪ
እንቅስቃሴዎች ተቀባይነት የሌላቸው መሆናቸውን
በአፅንኦት ማረጋገጥ አስፈላጊ በመሆኑ፤

የሥነ-ምግባር አዋጁ ለመገናኛ ብዙሃን
ነጻነት ለሰብአዊ መብት፤ ለዴሞክራሲ፤ ለህግ
የበላይነት እና ለሕዝቦች ሁለንተናዊ እድገት
ያለውን ልዩ አስተዋጽኦ በመገንዘብ፤ ለተፈጻሚ-
ነቱ የፖለቲካ ፓርቲዎች በጋራ መቆም የሚያስ-
ችላቸው ሁኔታ ማመቻቸት በማስፈለጉ፤

WHEREAS, cognizant of the importance of
working together on matters where the parties have
common stand and to conduct a civilized and peaceful
struggle on issues where they differ with firm readiness to
accept the process and out come of legally conducted as an
expression of the will of the people cognizant also of the
need to create an environment where political parties can
discharge their responsibilities in a spirit that is free of
hatred and suspicion;

WHEREAS, cognizant of the need to enable
political parties to play a vital role in strengthening
multi-party democracy and democratic culture in
good faith, tolerance and through the principle of
give and take;

WHEREAS, it is necessary to emphatically
declare that any attempt to stay in power against the
will of the people or any local or external activity
aimed at taking political power through any means
other than those provided by the constitution are not
acceptable.

WHEREAS, cognizant of the need to create an
environment that would enable in mind the unique
contribution which the value of the political parties
to collectively stand for the implementation of this
proclamation which contributes for the freedom of
the press, human rights, democracy, rule of law and
over all development of peoples;

WHEREAS, cognizant of the responsibility of
exercise of the right to elect and be elected of any
Ethiopian is not impeded by any influence or
obstacle;

WHEREAS, cognizant of the responsibility of
political parties to ensure that exercise of the right to
elect and be elected of any Ethiopian is not impeded
by any influence or obstacle.

WHEREAS, cognizant of the responsibility of
political parties to conduct successive education and
training; create awareness and support others who
conduct education on this proclamation;

ማንኛውም ለምርጫ አገልግሎት ሊውል የሚችል በመንግሥት ቁጥጥር ስር የሚገኝ ሀብት፣ ንብረትና የአካባቢ መስተዳድር አካላት አገልግሎቶች ለሁሉም የፖለቲካ ፓርቲዎች በህግ መጠቀሚያ ስልጣን ለሰጠው የሚሰጥበትን አገልግሎትና ክብር በማስፈለግ፤

ማንኛውም አገልግሎት የመምረጥና የመሙረጥ ሙሉን ለማረጋገጥ በሚያደርገው አንቅስቃሴ ምንም ዓይነት ተጽእኖ ወይም እንቅፋት እንዳይደረግበት የፖለቲካ ፓርቲዎች ከፍተኛ ኃላፊነት ያለባቸው መሆኑን በመገንዘብ፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች የሥነምግባር አዋጁ ላይ ተከታታይ ትምህርትና ሥልጠና የመስጠት፤ ግንዛቤ የመፍጠር እና ሌላውም እንዲያስተምር የማበረታታት ከፍተኛ ኃላፊነት ያለባቸው መሆኑን በግልጽ መደንገግ በማስፈለግ፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች የሚያቀርቧቸውን የምርጫ አስፈጻሚዎችና አሰራሮች ወይም የምርጫ ሆነ ሌሎች ተያያዥ ችግሮች በዚህ አዋጅ መሠረት በመመርመር ተጨባጭ ሆነው ከተገኙ የማስተካከያ እርምጃ ለመውሰድ የሚያስችል አሰራር መዘርጋት በማስፈለግ፤

ይህንን አዋጅ ተፈጻሚ ለማድረግ የሚያስችል አሰራር መዘርጋት እንዲሁም በየደረጃው የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤቶች ማቋቋምና ሥልጣንና ተግባራቸውንም በግልጽ መደንገግ ከፍተኛ ሕዝባዊ ጠቀሜታ ያለው መሆኑን በመገንዘብ፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች ሰፊ ጊዜ በመውሰድ ተወያይተው የተሰማሙባቸውን በዓለም አቀፍ ደረጃ ተቀባይነት ያላቸውን መርሆዎች ከሀገራችን ተጨባጭ ሁኔታ ጋር አጣጥሞ የያዘ አዋጅ መደንገግ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በአገልግሎት ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 5/1/ መሠረት የሚከተለው ታውጇል።

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የፖለቲካ ፓርቲዎች የምርጫ ሥነምግባር አዋጅ ቁጥር 6)2/2009” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

WHEREAS, realizing the importance to lay down procedures to investigate and subsequently rectify grievances submitted by political parties;

WHEREAS, cognizant of the need to lay down procedures for the implementation of this proclamation as well as for the establishment of Joint Council of political parties and determine their powers and responsibilities;

WHEREAS, it is necessary to issue a proclamation which reflects the principle which are internationally recognized and agreed upon by political parties;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is

hereby proclaimed as follows:

SECTION ONE
GENERAL

1. Short Title

This Proclamation may be cited as proclamation on the “Electoral Code of Conduct for Political Parties No. /2009”.

2. Definitions

In this Proclamation, unless the context requires otherwise:

2/ ትርጓሜ

የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

- 1/ "ቦርድ" ማለት የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ነው።
- 2/ "የምርጫ አስፈጻሚ" ማለት ቦርዱን ጨምሮ በየደረጃው ምርጫን ለማስፈጸም የሚደራጅ አካል ወይም ሰው ነው።
- 3/ "የጋራ ምክር ቤት" ማለት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 11 መሠረት በየደረጃው የሚመሠረት የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤት ነው።
- 4/ "የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የፖለቲካ ድርጅት" ማለት ከህብረተሰቡ ውስጥ የተወሰኑ ሰዎችን በማሰባሰብ የራሱን የፖለቲካ እምነት እና አላማ የሚያንፀባርቅበት ፕሮግራም በማውጣት በአገር አቀፍ ወይም በክልል የፖለቲካ እንቅስቃሴ ውስጥ ተሳትፎ በዲሞክራሲያዊ ስርዓት የፖለቲካ ሥልጣን ለመያዝ በህግ መሠረት የተመዘገበ ማህበራዊ ተቋም ነው።
- 5/ "ዕጩ ተወዳዳሪ" ማለት በምርጫ ለመወዳደር በፖለቲካ ፓርቲ ወይም በግሉ የተመዘገበ ሰው ነው።
- 6/ "ድምፅ መስጫ ጣቢያ" ማለት በየደረጃው በሚካሄዱ ምርጫዎች የመራጮች ምዝገባ የሚካሄድበት፣ መራጮች ድምጽ የሚሰጡበትና ቆጠራ የሚካሄድበት የምርጫ ጣቢያ ነው።
- 7/ "ሰው" ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በህግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ አዋጅ፡-

- 1/ በማናኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ እና የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምርት ወይም ንቅናቄ፣ እና
- 2/ በማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል እና ተጠሪ፤

- 1/ "Board" shall mean the National Electoral Board of Ethiopia.
- 2/ "Election official" shall mean any organ or person including the board established to conduct election at all levels.
- 3/ "Joint council" shall mean the joint council of political parties established at all levels in accordance with Article 21 of this proclamation.
- 4/ "Political party or political organization" shall mean a legally registered social entity formed by a group of persons with the purpose to seize political power through democratic election at the national or regional political activities by developing a program that reflects its own political beliefs and objectives.
- 5/ "Candidate" shall mean any person registered independently or by a political party to compete for election.
- 6/ "Polling station" shall mean the station at all levels for registration of voters, casting and counting of votes.
- 7/ "Person" shall mean any physical or juridical person.

3. Scope of Application

This proclamation shall be applicable to;

- 1/ Any political party, independent candidate, alliances, coalition of parties, fronts and movements.
- 2/ Any leader, official, candidates, member, agent or representative of a political party.

4. Gender Reference

Provisions of this Proclamation set out in the masculine gender shall also apply to the feminine gender.

ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

4. የጾታ አገላለጽ

አዋጅ ውስጥ በወንድ ጾታ የተደነገገው ስም ስም ስም ይካተታል።

**ክፍል ሁለት
የምርጫ ሥነ-ምግባር ድንጋጌዎች**

5. መርህ

1/ በመድብለ ፓርቲ ዲሞክራሲ ስርዓት የሚመረጥ መንግሥት ህጋዊነት በሚከተሉት መርሆዎች ላይ ይመሰረታል።

ሀ/ መራጮች በምርጫ ዘመቻው አማካኝነት ስለፖለቲካ ፓርቲዎች ፖሊሲዎችና ስለእጩዎች ባህሪ የተሟላ መረጃ ሲሰጣቸውና የራሳቸውን በእውቀት ላይ የተመሠረተ ውሳኔ ሲያደርጉ፤ እና

ለ/ መራጮች በነፃነት፣ ያለማንም ጣልቃገብነት፣ ያለፍርሃት፣ ያለ ተፅዕኖ፣ ያለጫና ወይም ከጉቦ ነፃ በሆነ መልኩ ድምፅ መስጠት ሲችሉ፣ ነው።

2/ ሁሉም የፖለቲካ ፓርቲዎች በቅን ልቦና እየተመሩ፡-

ሀ/ የምርጫ ሥነ-ምግባር መርሆዎች እንዲከበሩ፤

ለ/ ምርጫው የመላው ህዝብ ነፃ እና ተቀባይነት ያለው ውሳኔ መግለጫ ሆኖ እንዲታወቅ፤

ሐ/ የመራጩ ህዝብ ውሳኔ በሁሉም መሥራት አለባቸው።

3/ ከምርጫ ሂደት ጋር በተያያዙ ማናቸውም ጉዳዮች ሁሉም የፖለቲካ ፓርቲዎች ከዚህ አዋጅ ጋር በተጣጣመ አኳኋን መንቀሳቀስ አለባቸው።

6. ለአዋጁ ተገዢ ስለመሆን

1/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የግል ሰጪ ተወዳዳሪ፡-

ሀ/ በዚህ የሥነ-ምግባር አዋጅ ተገዝቶ መንቀሳቀስ አለበት።

ለ/ መሪዎቹ፣ ኃላፊዎቹ፣ እጩዎቹ

SECION TWO

PROVISIONS OF ELECTORAL CODE OF CONDUCT

5. Principle

1/ The legitimacy of a government elected through a democratic multiparty election shall rest on the following principles;

a) Ability of voters to make an informed decision based on the information they obtain during the electoral campaign regarding the polices of political parties and character of candidates,

b) The ability of voters to vote freely, without any interference, fear, undue influence or bribery.

2/ All parties, shall in good faith ensure that,

a) Principles of electoral code of conduct are respected.

b) Elections are expressions of the free and legitimate decision of voters.

c) The decision of the electorate choice will be respected by all.

3/ In any matter relating to the election process, parties shall conduct their activities in conformity with the provisions of this Proclamation.

6. Compliance with the Proclamation

1/ Any political party or independent candidate:

a) Shall comply with this Proclamation in its activities.

b) Shall take the decisive measures to ensure that its leaders, officials, candidates and members do not infringe this Proclamation.

እና አባላቱ ይህንን የሥነምግባር አዋጅ እንዳይፈጽሙ ቁርጠኛ እርምጃ መውሰድ አለበት።

511)6

ሐ/ የፓርቲው ኃላፊዎች፣ እጩዎችና አባላት ይህንን አዋጅ የሚጥስ ተግባር እንዳይፈጽሙ፣ ደጋፊዎቹም የተከለከሉ ድርጊቶች ከመፈጸም እንዲቆጠቡ የሚያደርግ አግባብ ያላቸውን እርምጃዎች መውሰድ አለበት።

መ/ ይህ አዋጅ ተጥሷል በሚል ሽፋን የሀሰትና የተጋነነ አቤቱታ እያቀረበ ቅሬታ የማሰማት መብቱን አለአግባብ መጠቀም የለበትም።

2/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲው ኃላፊ፣ እጩዎች፣ አባላት ወይም ደጋፊዎች፡-

ሀ/ ይህንን የሥነ-ምግባር አዋጅ እንዲያከብሩ ማድረግ አለበት።

ለ/ ይህ አዋጅ እንዲከበር ሌሎች አስፈላጊ እርምጃዎችን ሁሉ መውሰድ አለበት።

7. ህግን ስለማክበር

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ይህንን የምርጫ ሥነ-ምግባር አዋጅ፣ የምርጫ ህግ፣ ደንብ እና መመሪያ ማክበር አለበት።

8. ስለምርጫ ዘመቻ አካሄድ

1/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

ሀ/ የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች የምርጫ ዘመቻ የማካሄድ መብትና ነፃነት እንዲሁም የፖለቲካ ሀሳቦችንና መርሆዎቻቸውን ያለስጋት የማሰራጨት መብት ማክበር፣

ለ/ እንቅስቃሴው የሌላውን የፖለቲካ ፓርቲ፣ የመራጩን ሕዝብ እና የሌሎች የህብረተሰብ ክፍሎች መብቶችን ያከበረ መሆን፤

ሐ/ የመገናኛ ብዙሃን ነፃነትን ማክበር፣

c) Shall take all appropriate measures prohibiting party officials, candidates and members from undertaking any activity in contravention of this Proclamation; and restrain supporters from getting involved in activities that are prohibited by this Proclamation.

d) Shall not abuse the right to complain through, false, frivolous or vexatious complaints about the violation of this Proclamation.

2/ The leader of any political party shall ensure that officials, candidate, members and supporters

a) Observe this Proclamation; and

b) Take all other necessary measures to ensure compliance with this Proclamation.

7. Observance of the law

Any Political party shall adhere to this proclamation, election laws, rules and regulations.

8. Campaign management

1/ Any Political party shall;

a) Respect the right and freedom of all other parties to campaign, and to disseminate

b) Conduct itself in a manner that respects the rights of other parties, and respect the rights of voters and other members of the community;

c) Respect the freedom of the mass media;

d) Use its good offices to seek to ensure reasonable freedom of access by all parties to all potential voters; and

መ/ ተወዳዳሪ የፖለቲካ ፓርቲዎች ለሙራጩ ሕዝብ ያላቸውን ተደራሽነት ለማረጋገጥ ጽህፈት ቤቶቻቸውን ሁሉ ለመጠቀም ጥረት ማድረግ፤

e) Seek to ensure that potential voters wishing to participate in related political activities have freedom to do so.

511)7

ሠ/ በፖለቲካ እንቅስቃሴ ለመሳተፍ የሚሹ የመምረጥ መብት ያላቸው ዜጎች ሁሉ በነጻነት እንዲንቀሳቀሱ ማስቻል አለበት።

2/ Any political party may not;

2/ የማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

ሀ/ የግል ወይም የመንግሥት ጋዜጠኞች በሙያዊ ስራቸው ላይ እንዳይሰማሩ ማዋከብ፤ እንቅፋት መፍጠር፤ ወይም በማንኛውም አይነት ድርጊት የሌሎች ፓርቲዎች የምርጫ ዘመቻ እንዲስተጓጎል፤ እንዲቋረጥ፤ እንዲበላሸ፤ እንዲዳከም ማድረግ፤

a) Harass or obstruct private or Government journalists who are engaged in their professional Activities, disrupt, destroy or frustrate the campaign efforts of any other party;

ለ/ የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች የምርጫ ማስታወቂያዎች፣ በራሪ ፅሁፎች እና ፖስተሮች እንዳይሰራጩ ማወክ፤

b) Prevent the distribution of handbills and leaflets, and the display of posters, of other parties and candidates;

ሐ/ የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች ፖስተር ማበላሸት ወይም ማጥፋት ወይም በሌላ በማንኛውም መንገድ እንዳይታዩ ወይም እንዳይነበቡ ማድረግ፤

c) Deface or destroy the posters of other parties and candidates;

መ/ ሌላ የፖለቲካ ፓርቲ ሰፊ የሕዝባዊ ድጋፍ ሰልፍ፣ ስብሰባዎች ወይም የእግር ጉዞና ሰላማዊ ሰልፎች እንዳያደርግ ማገድ ወይም በሌላ በማንኛውም መንገድ ማደናቀፍ፤

d) Prevent or in any way hamper any other party from holding rallies, meetings, marches or demonstrations;

ሠ/ ማንኛውም ሰው በሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች የፖለቲካ ድጋፍ ሰልፍ እንዳይሳተፍ መከላከል፤

e) Seek to prevent any person from attending the political rallies of another party; or

ረ/ ደጋፊዎቹ በዚህ ክፍል የተከለከሉ ማናቸውንም ተግባራት እንዲፈፀሙ መፍቀድ ፣ የለበትም።

f) Permit supporters to do any thing prohibited by this section.

9. ስለምርጫ ሂደት

9. The election process

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

Any political party shall,

1/ ከምርጫ አስፈጻሚዎች ጋር በመተባበር፡-

1/ Co-operate with election officials in order to ensure-

a) Peaceful and orderly polling, and

ሀ/ ድምጽ የመስጠት ሂደት ሰላማዊ እና በአግባቡ የተከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ፤

b) Free and fair election for voters without being subjected to any annoyance or obstructions;

5 ተጠቃሚዎች

ለ/ መራጮች ያላቸውን የመምረጥ መብት ከሚያደናቅፉ ማንኛውም ሁኔታዎች በፀዳ፣ ነፃና ፍትሃዊ በሆነ መልኩ ተግባራዊ እንዲያደርጉ፣ መሥራት አለበት።

2/ Ensure the safety and security of electoral officials before, during and after the polls.

3/ Respect and co-operate with accredited election observers and officials.

2/ ከድምጽ መስጫ በፊት፣ በድምጽ መስጫ ዕለት፣ ከድምጽ መስጫ በኋላ የምርጫ አስፈጻሚዎችን ፀጥታና ደህንነት ማረጋገጥ አለበት።

4/ Maintain and aid in maintaining the secrecy of the voting.

3/ የታዛቢነት ፈቃድ ያላቸውን ታዛቢዎች እና ኃላፊዎች ማክበር እና መተባበር አለበት።

5/ Not procure vote through forcible occupation of polling stations or through illegal activities in the polling station

4/ የድምፅ አሰጣጥ ሚስጢራዊነትን ማክበርና እንዲከበር ማገዝ አለበት።

6/ Not interfere unjustifiably or in bad faith, disrupt or intervene with the duties of election officials in the process of casting or counting of votes.

5/ የድምጽ መስጫ ጣቢያን በኃይል በመቆጣጠር ወይም በሌላ በማንኛውም ህገወጥ መንገድ ድምፅ ለማግኘት መንቀሳቀስ የለበትም

7/ Not disseminate false information to voters regarding the secrecy of the voting process.

6/ ያለአግባብ ወይም ከቅን ልቡና ውጪ የምርጫ አስፈጻሚዎች ተግባራትን፣ የድምፅ አሰጣጥን ወይም የድምፅ ቆጠራ ሂደትን ማወክ ወይም ጣልቃ መግባት የለበትም።

10. Accepting the outcome of a free and fair election

1/ Any political party shall accept the outcome of an election that has been certified by the appropriate authorities..

0. ፍትሃዊና ነፃ የምርጫ ውጤትን ስለመቀበል

2/ Any party shall submit grievances only to the joint council, the Board or to the courts of law.

1/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በሚመለከተው ህጋዊ አካል የተረጋገጠን የምርጫ ውጤት መቀበል አለበት።

3/ Any party shall accept and comply with the final decisions of organs that are authorized by law to render final decisions.

2/ ማንኛውም ቅሬታ ያለው አካል ቅሬታውን ለሚመለከተው የጋራ ምክር ቤት ወይም ለቦርዱ ወይም ለፍርድ ቤት ብቻ ማቅረብ አለበት።

11. Language applicable

1/ Any political party shall;

3/ በህግ መሠረት የመጨረሻ ውሳኔ የመስጠት ሥልጣን ያለው አካል የሰጠውን የመጨረሻ ውሳኔ መቀበል እና ተግባራዊ ማድረግ አለበት።

a) Organize and conduct its election campaign in manner that contributes toward a congenial and peaceful atmosphere during the campaign, the polling, the counting, and the post-election period; and

01. ለምርጫ ዘመቻ ጥቅም ላይ ስለሚውል የቋንቋ ይዘት

1/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

511)9

ሀ/ የምረጡኝ ዘመቻውን ሲያደራጅና ሲያካሂድ ለአጠቃላይ የምረጡኝ ዘመቻ ለድምፅ አሰጣጥ ለቆጠራ እና ለድህረ ምርጫ ሂደቱ ሰላማዊነትና ቀና አካሄድ አስተዋፅኦ በሚያደርግ አኳኋን መሆን አለበት።

ለ/ ከሚጣልበት ኃላፊነትና ካለው ክብር ጋር በተመጣጠነ ደረጃ መንቀሳቀስ አለበት።

2/ ማንኛውም ሕዝባዊ የድጋፍ ሰልፍ ላይ ንግግር የሚያደርግ ሰው፡-

ሀ/ ግጭት ቆስቋሽ ወይም ስም አጥፊ ንግግር ማስወገድ አለበት።

ለ/ በማንኛውም መልኩ በግለሰቦች ወይም ቡድኖች ላይ አመጽ የሚጋብዝና ስጋት የሚፈጥር ንግግር ማስወገድ አለበት።

3/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በይፋም ሆነ በስውር አመፅ የሚቀሰቅስ ወይም የሚያስፈራራ የቋንቋ ይዘት ያለው በራሪ ወረቅት፣ የዜና መጽሔት ወይም ፖስተር ማውጣት ወይም ማሰራጨት የለበትም፤

4/ በህግ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም አካል የፖለቲካ ፓርቲዎች ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች በምርጫ ዘመቻ ወቅት በሚያደርጉት ንግግር ምክንያት ተፅዕኖ ማድረስ የለበትም።

02. ስለምልክቶች

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

1/ የሌሎች ፓርቲዎችን አርማ ወይም የምርጫ ምልክት መቅዳት ወይም አስመስሎ መጠቀም፤

2/ የሌሎች ፓርቲዎች የፖለቲካ ወይም የምርጫ ቁሳቁስ መስረቅ፣ ማበላሸት፣ ማጥፋት፣ ወይም

3/ ደጋፊዎቹ በዚህ ክፍል የተከለከለ ማንኛውንም ተግባር እንዲፈፀሙ መፍቀድ፣ የለበትም።

03. ስለማስፈራራት እና አመጽ ስለመቀስቀስ

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

b) Act with a sense of responsibility and dignity befitting its status.

2/ Any speaker at political rallies shall refrain from using language that,

a) Making inflammatory, or defamatory statements.

b) Threatening or inciting violence in any form against any person or groups.

3/ Any political party may not issue, or distribute either officially or anonymously, pamphlets, newsletters or posters containing language or material that threatens or incites violence.

4/

12. Symbols

Any political party may not:-

1/ Imitate the symbols of another party;

2/ Steal, disfigure or destroy political or campaign materials of another party; or

3/ Permit its supporters to do anything prohibited by this section;

13. Intimidation and violence

1/ Any political party shall accept that intimidation, in any form, is unacceptable, and shall;

1/ ማንኛውም አይነት ማስፈራራት ወይም ወክባ የተከለከለ መሆኑን ተቀብሎ፡-

5'፲1)&

ሀ/ የፓርቲው ኃላፊዎች፣ እጩ ተወዳዳሪዎች፣ አባላት እና ደጋፊዎች በማንኛውም ሰው በማንኛውም ጊዜ ማስፈራራት እንደሌለባቸው በግልፅ የሚከለክሉ መመሪያዎች ማውጣት፣

ለ/ አመፅ ወይም አመጽን የሚያነሳ ጅርጊት በመቃወም ማስተማር፤

ሐ/ በኃላፊዎቹ፣ በእጩዎቹ፣ በአባላቱ ወይም በደጋፊዎቹ የሚፈፀሙ ስጋቶችና ውድመቶች ወይም የሕዝብ ሰላም የሚያናጉ ጅርጊቶች ወይም ወደዚህ የሚያመሩ ዛቻዎች በመቃወም ማስተማር፣

መ/ የሌሎች ሰዎችን እና ፓርቲዎችን መብቶችን የንብረታቸው ጥቅሞች ማክበር፣ አለበት።

2/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ የፓርቲው ኃላፊዎች፣ እጩዎች፣ አባላት እና ደጋፊዎች ማንኛውንም ባህላዊ ወይም ዘመናዊ የጦር መሳሪያዎች ወደ ፖለቲካ የድጋፍ ሰለፎች፣ ስብሰባዎች፣ የእግር ጉዞዎች ወይም ሰላማዊ ሰልፎች ይዘው እንዳይመጡ ማስተማር አለበት።

3/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

ሀ/ የፓርቲውን ጥንካሬ ለማሳየት ወይም የበላይነቱን ለማረጋገጥ ሲል በማንኛውም የሁከት ወይም የአመፅ እንቅስቃሴ መሳተፍ ወይም እንዲደረግ መፍቀድ የለበትም።

ለ/ በሕዝብ ወይም በግለሰብ ንብረት ላይ ውድመት እንዳይደርስ የተቻለውን ሁሉ በማድረግ መከላከል አለበት።

ሐ/ ደጋፊዎቹ በዚህ ክፍል የተደነገጉ ማንኛውንም ክልከላዎች እንዲፈፀሙ መፍቀድ የለበትም።

04. ሥልጣንን ያለአግባብ ስለመጠቀም

1/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

ሀ/ ያለውን የሥልጣን ኃላፊነትና የተለየ

- a) Issue directives expressly forbidding its officials, candidates, members and supporters any act to intimidate any person at any time;
- b) Stand against act that incites violence;
- c) Campaign against violence or threats of violence, and against any acts of vandalism or public disorder committed or threatened by their officials, candidates, members or supporters; and
- d) Respect the rights and propriety interests of other persons and parties ;

2/ The leader of any political party shall instruct the party's officials candidates, members and supporters that any weapon of including any traditional weapon, shall not be brought to any political rally, meeting, march or demonstration.

3/ Any political party that shall:

- a) Not be engaged in or permit any kind of violent activity to demonstrate party strength or to prove supremacy;
- b) Seek to prevent damage to any public or private property; or
- c) Not allow its supporters to do anything prohibited by this section;

14. Abuse of power

1/ Any political shall not:-

- a) Abuse a position of power, privilege or influence for a political purpose, by offering a reward threatening a penalty, or any other thing so as to attain its political interests by using its position of power, opportunity or ability to influence others.

ዕድል ወይም ተፅዕኖ የማሳደር ችሎታ ለፖለቲካ ፍላጎት ለመጠቀም መደለያ ማቅረብን፣ ቅጣትንና ማንኛውንም የማስፈራራያ መንገድ መጠቀም፤

51፡1)&1

ለ/ የፌዴራል መንግሥትን፣ የክልል መንግሥትን፣ የከተማ ማዘጋጃ ቤትን ወይም ሌላ የህዝብ ሀብትን በምርጫ ህጉ ከተፈቀደው አኳኋን ውጭ ለምርጫ ቅስቀሳ ዓላማ መጠቀም፤ የለበትም።

2/ በዚህ ክፍል ውስጥ "ሥልጣን፣ ልዩ መብት ወይም ጫና" ማለት የወላጅ፣ የዝምድና፣ የመንግሥት፣ የፖሊስ፣ የአካባቢ ታጣቂ ኃይል፣ የወታደራዊ ወይም ልማዳዊ ወይም ባህላዊ ሥልጣንን ያካትታል።

05. ስለሙስና ተግባር

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፡-

- 1/ ኃይል በመጠቀም ወይም የገንዘብም ሆነ ሌላ አይነት መደለያ በመስጠት መራጩ ሕዝብ ለአንድ ፓርቲ ወይም እጩ ድምጽ እንዲሰጥ ወይም እንዳይሰጥ ወይም ድምፁን ከመስጠት እንዲታቀብ ማድረግ፤
- 2/ ኃይል በመጠቀም ወይም የገንዘብም ሆነ ሌላ አይነት መደለያ በመስጠት ሰዎች እጩ ተወዳዳሪ ሆነው እንዲቀርቡ ወይም እንዳይቀርቡ ወይም ከእጩ ተወዳዳሪነታቸው እንዲወጡ ወይም ከእጩ ተወዳዳሪነት እንዳይወጡ ማድረግ፤
- 3/ ማንኛውም የሥራ ኃላፊ ወይም የመንግሥት ሠራተኛ በሚመራው ወይም በሚሠራበት ተቋም አግባብ ያልሆነ ድጋፍ ወይም እርዳታ በመጠቀም እጩ ተወዳዳሪን ማስተዋወቅ ወይም የሌሎች ተወዳዳሪዎችን የማስተዋወቅ ዕድል ማደናቀፍ፤ የለበትም።

06. ቀጣይ ግንኙነት ስለመፍጠር

- 1/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ከሌሎች ፓርቲዎች ጋር ቀጣይ ግንኙነት ፈጥሮ መንቀሳቀስ አለበት።
- 2/ በምርጫ ህጉ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በምርጫ ዘመቻ ወቅት እና በማናቸውም ጊዜ የጋራ ጉዳይ በሆኑ ነጠቦች ላይ የመወያየት መድረክ ሆኖ የሚያገለግል የጋራ ምክር ቤት በፖለቲካ ፓርቲዎች ይመሠረታል።

b) Use Federal, Regional, Municipal or other public resources for campaign purposes in any manner other than those allowed by election laws.

2/ In this section," a position of power, opportunity or ability to influence" includes of parental, family, governmental, police, military traditional or customary authority.

15. Corrupt practices

Any political party shall not:-

- 1/ Coerce or offer monetary or other kinds of inducement to persons to vote for or against a particular party or candidate, or to abstain from voting;
- 2/ Coerce or offer monetary or other kind of inducement to persons to stand or not to stand as candidates, or to withdraw or not to withdraw their candidacies; or
- 3/ Procure the support, assistance of any official of civil servant to promote or hinder the election of a candidate.

16. Continued Communications

- 1/ Any political party shall make every effort to continuously communicate with other parties.
- 2/ Without prejudice to provisions provided by election law, a joint council shall be formed to serve as a forum for discussion of issues of common concern during an electoral campaign or any other line.
- 3/ Independent Candidates will participate in the joint council as observers. They may lodge their complaints to the joint council for decision.

3/ የግል እጩ ተወዳዳሪዎች በጋራ ምክር ቤቱ በታዛቢነት መተሳተፍ ይችላሉ። እነሱ ችግር በገጠማቸው ጊዜ ለምክር ቤቱ ጥያቄአቸውን አቅርበው በዚህ 'ዋጅ መሠረት ያስወስናሉ፤

5'11)&2

4/ የምርጫ አስፈጻሚዎች በጋራ ምክር ቤት ውይይት ላይ አይገኙም። ሆኖም የፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤት በሙሉ ድምጽ ተስማምቶ እንዲገኙ ከወሰነ ያለድምጽ በስብሰባው ላይ መገኘት ይችላሉ።

ክፍል ሦስት

የስነምግባር አዋጁን ስለማስተዋወቅ

07. የፖለቲካ ፓርቲዎችና እጩ ተወዳዳሪዎች ኃላፊነት

1/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ እና እጩ ተወዳዳሪ የምርጫ ሥነ-ምግባር አዋጁን ለመራጨ ሕዝብ፣ ለእጩዎቹ ለአባላቱና ለደጋፊዎቹ በማስተማር በአባላቱ መታወቁንና መከበሩን ማረጋገጥ አለበት።

2/ እያንዳንዱ የፖለቲካ ፓርቲ በምርጫው ሂደት መራጨን ህዝብ ስለአዋጁ ለማስተማር የሚደረጉ ጥረቶች መደገፈና ማስተዋወቅ አለበት።

3/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ እና እጩ ተወዳዳሪ

ሀ/ አዋጁን ማክበር፤

ለ/ እጩ ተወዳዳሪዎቹ፣ ባለሥልጣኖቹ፣ ወኪሎቹ፣ አባሎቹና ደጋፊዎቹ፣ የሥነ-ምግባር አዋጁንና የምርጫ ህጉን አክብረው እንዲንቀሳቀሱ መምራት እና ማክበራቸውንም የሚያረጋግጡ እርምጃዎች መውሰድ፤ አለበት።

4/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ እና እጩ ተወዳዳሪ ሁሉም ሰው፤

ሀ/ የፖለቲካ እምነቱን እና አስተያየቱን በነፃ የመግለፅ፤

ለ/ በሌሎች የፖለቲካ እምነት እና አስተያየት ላይ የመከራከር እና የመተቸት፤

4/ Election officials shall not attend during the meeting of the joint council. They may participate without a right to vote in the meetings of the joint council if the council passes a unanimous decision to this effect.

SECTION THREE

PROMOTING THE PROCLAMATIONS ON THE CODE OF CONDUCT

17. Duties of political parties and candidates.

1/ Any political party and every candidate shall promote the purpose of this Proclamation for the voters, candidates, member and supporters and ensure that it is known and respected by its members.

2/ Every political party shall promote and support efforts to educate voters during election campaign:

3/ Any political party and candidate shall.

a) Comply with this Proclamation;

b) Provide leadership to its candidates, officials, representatives members and supporters, to comply with this Proclamation electoral laws, and shall take appropriate measures to ensure compliance.

4/ Every political party and candidate shall have the duty to publicly state that every one has the right:

a) To freely express their political views and opinions.

b) To challenge and debate the political views and opinions of others.

c) To publish and distribute his own election and campaign materials.

d) To lawfully display banners, bill boards and posters.

ሐ/ የራሱን የምርጫ ቅስቀሳ ቁሳቁሶች የማተምና የማሰራጨት፤

51) & 3 ግ/ ፖስተሮችን፣ ባኑሮችንና ቢልቦር-ዶችን የመስቀል፤

ሠ/ ህጉ በሚፈቅደው መሠረት ማንኛውም ዓይነት ገንዘብ፣ የቁሳቁስና የሰው ኃይል የምርጫ ድጋፍ የማሰባሰብ፤

ረ/ አባላትን የመመልመል፤

ሰ/ ህዝባዊ ስብሰባዎችን የማካሄድ፤

ሸ/ በህዝባዊ ስብሰባዎች የመገኘት፤

መብቶች እንዳሉት በይፋ የመግለፅ ግዴታ አለበት።

5/ የፖለቲካ ፓርቲዎችና ዕጩ ተወዳዳሪዎች የሥነ-ምግባር አዋጁንና በአዋጁም ለመገዛት ያላቸውን ቁርጠኝነት ለሕዝብ ይፋ ማድረግ አለባቸው።

6/ የፖለቲካ ፓርቲዎች እና እጩ ተወዳዳሪዎች ነፃና ፍትህዊ ምርጫን የሚገግዱ ወይም የሚያጣጥሉ ማንኛውንም ተግባር በይፋ ማውገዝ አለባቸው።

08. የቦርዱና የሌሎች ምርጫ አስፈፃሚ አካላት ኃላፊነት

1/ ቦርዱ ሁሉም ቀጥተኛና ተዘዋዋሪ ሚና የሚጫወቱትን መንግሥታዊና ሌሎች የሚመለከታቸው አካላት በሥነ-ምግባር አዋጁ ላይ አስፈላጊውን ግንዛቤ እንዲይዙ ተገቢውን ሁሉ ማድረግ አለበት።

2/ ቦርዱ የምርጫ ሥነ-ምግባር አዋጁን ለሚመለከተው ሁሉ የማሰራጨት ኃላፊነት አለበት።

3/ በየደረጃው ያሉ የምርጫ አስፈፃሚ አካላት በሥነ-ምግባር አዋጁ ላይ በቂ ግንዛቤ እንዲይዙ ለሚመለከታቸው ሁሉ ትምህርት መስጠት አለባቸው።

09. የሌሎች አካላት ሚና

e) To canvass financial, material and other support for a party or candidate, in accordance with the law.

f) To recruit members for a party.

g) To hold public meeting.

h) To attend public meeting.

5/ Political parties and candidates shall publicly declare their commitment to abide by the proclamation and the codes of conduct therein.

6/ Every political party and candidate shall publicly condemn any action that may harm or undermine the conduct of free and fair elections.

18. Responsibilities of the board and other Election Officials

1/ The board shall ensure that all governmental and other relevant institutions which have a direct or indirect role in the election process have the knowledge and understanding of the Proclamation.

2/ The Board shall disseminate the Proclamation to all concerned bodies.

3/ Election officials at all levels shall provide training on the Proclamation to raise awareness of all concerned.

19. Role of other bodies

1/ The media shall give public education regarding this Proclamation.

2/ Other bodies authorized by the Board in accordance with the election law will give

1/ የምርጫ ህጉ ስርዓት ለማሰጠት የሚያስፈልጉ ስልጠናዎችን ለህዝብ ትምህርት ይሰጣሉ።

51፡1) & 4 ምርጫ ህጉ መሠረት ከቦርዱ ፈቃድ የተሰጣቸው አካላት ይህንን አዋጅ አስመልክቶ ትምህርት እንዲሰጡ ይደረጋል።

ክፍል አራት
ስለጋራ ምክር ቤት አደረጃጀት ህጋዊነትና አሰራር

1. ስለጋራ ምክር ቤት አመሰራረት

1/ በምርጫ የሚወዳደሩ የፖለቲካ ፓርቲዎች ይህንን አዋጅ ተግባራዊ ለማድረግና በምርጫው ሂደት በሚነሱ ልዩ ልዩ የአፈፃፀም እና ዲሞክራሲያዊ ሰብአዊ መብትና የህግ የበላይነት በኢትዮጵያ ለማጎልበት በሚያግዝ ጉዳዮች ላይ በመመካከር ችግሮችን እያቃለሉ ለመጓዝ ይችላሉ ዘንድ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 06 የተደነገገውን ቋሚ የግንኙነት ሥርዓት በማበጀት የጋራ ምክር ቤት ይመሰርታል።

2/ በምርጫ ህጉ መሠረት በቦርዱ የሚመሰረተው የፓርቲዎች የጋራ መድረክ እንደተጠበቀ ሆኖ የጋራ ምክር ቤት ከፌዴራል ጀምሮ እስከ ምርጫ ክልል ድረስ እንዲቋቋም ይደረጋል።

1.1. ስለጋራ ምክር ቤት አደረጃጀት

1/ አገር አቀፍ የጋራ ምክር ቤት እንደሚከተለው ይደረጃል።

ሀ/ በሀገር አቀፍ ደረጃ ለምርጫ ውድድር በተመዘገቡ የፖለቲካ ፓርቲዎች ይመሰረታል።

ለ/ የጋራ ምክር ቤት አባል የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች እያንዳንዳቸው ለጋራ ምክር ቤቱ የሚወክሏቸው አባላት ቁጥር የጋራ ምክር ቤቱ በሚያወጣው የመተዳደሪያ ደንብ ይወሰናል።

2/ ክልላዊ የጋራ ምክር ቤት እንደሚከተለው ይደረጃል።

education regarding the Proclamation.

SECTION FOUR
ORGANIZATION ITS RESPONSIBILITIES AND
RULE OF PROCEDURES, OF THE JOINT
POLITICAL PARTIES' COUNCIL

20. The establishment of Joint Council

1/ Contesting political parties shall establish a joint council in accordance with art 16 of this code to enforce this law, to amicably resolve election matters in a manner that promotes democracy, human rights and rule of law.

2/ Without prejudice to the forum of political parties established by the Board in accordance with election law, joint councils shall be established at all levels ranging from the Federal to the constituencies.

21. Organization of the joint council

1/ National joint council shall be organized as follows;

a) National Joint Council shall be composed of political parties registered to run for election at national level.

b) The number of representatives of each party shall be determined by the directive to be issued by the Joint Council.

2/ Regional Joint council shall be organized as follows;

a) This council shall be composed of parties registered to run for election at Regional level.

b) The number of representatives of each party shall be determined by the directive to be issued by the joint Council.

ሀ/ በክልል ለምርጫ ውድድር በተመዘገቡ ፓርቲዎች ይቋቋማል።

5'11)&5

የጋራ ምክር ቤት አባል የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች እያንዳንዳቸው ለጋራ ምክር ቤቱ የሚወክሏቸው አባላት ቁጥር የጋራ ምክር ቤቱ በሚያወጣው የውስጥ አሰራር ይወሰናል።

3/ የዞን የጋራ ምክር ቤት እንደሚከተለው ይደራጃል።

ሀ/ በዞን ለምርጫ ውድድር በተመዘገቡ ፓርቲዎች ይቋቋማል፤

ለ/ የጋራ ምክር ቤት አባል የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች እያንዳንዳቸው ለጋራ ምክር ቤቱ የሚወክሏቸው አባላት ቁጥር የጋራ ምክር ቤቱ በሚያወጣው የውስጥ አሰራር ይወሰናል።

4/ በምርጫ ክልል ደረጃ ያለው አደረጃጀት በምርጫ ክልሉ በሚወዳደሩ የፖለቲካ ፓርቲ ተወካዮች ይመሰረታል። ሆኖም የግል ተወዳዳሪዎች በታዛቢነትና ጉዳያቸውን በሚመለከት በአሰራጂነት የሚሳተፉ ይሆናል።

5/ በየደረጃው የሚዋቀሩ የጋራ ምክር ቤቶች የየራሳቸው የአደረጃጀት ነፃነት ይኖራቸዋል።

6/ በየደረጃው የሚዋቀሩ የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤቶች አሰራር እና የስብሰባ አመራር በየደረጃው ባሉ የጋራ ምክር ቤቶች በሚወጣ የመተዳደሪያ ደንብ መሠረት ይሆናል።

7/ በየደረጃው የሚዋቀሩ የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤቶች በጀትና ጽሕፈት ቤት በተመለከተ በየደረጃው ባሉ የሕዝብ ምክር ቤቶች ይመቻቻል።

8/ በዚህ አንቀጽ የሚቋቋሙ የጋራ ምክር ቤቶች አዋጁ በነጋሪት ጋዜጣ ከወጣ ጊዜ ጀምሮ ይህ አዋጅ እንዲወጣ ተስማምተው በፈረሙ የፖለቲካ ፓርቲዎች ይቋቋማሉ፤

9/ የፖለቲካ ፓርቲዎች የሥነ-ምግባር አዋጅ ሲቀረፅ በልዩ ልዩ ምክንያት ያልተሳተፉ ሌሎች ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤቱ አባል ለመሆን የጋራ ምክር

3/ Zonal Joint Council shall be established as follows;

a) This council shall be composed of parties registered to run for election at the zone.

b) The number of representatives shall be determined by the council's directive.

4/ The composition at the constituency level shall constitute of the political parties running for election at that level. Independent candidates shall have an observer status and as resource person in their own case.

5/ Joint Councils at each level shall have their own organizational authority.

6/ The rules of procedure and conduct of meeting of Joint Councils shall be determined by directives to be issued by each council.

7/ The budget and office of joint councils at all levels shall be facilitated by Houses of People's Representative at each level.

22. Objective of the Joint Council

The Joint Councils shall have the objective to

1/ Serve as a common forum to enable political parties discharge their constitutional duties guided by the Proclamation to ensure that elections are free, fair, transparent, democratic, credible and peaceful.

2/ To serve as a forum for dialogue, consultation and control on matters that may arise in relation to the process or results of elections and generally all matters that may arise in inter party relationships and amicably resolve problems in accordance with election law

ቤቱ የሚያወጣውን የስምምነት ሰነድ መፈረም ይኖርባቸዋል፤

and this Proclamation.

! 2. የጋራ ምክር ቤቱ ዓላማ

51)1)&6 ስምምነት ቤቱ አላማዎች፡-

- 1/ በሀገራችን የሚካሄዱ ምርጫዎች ግልፅ፣ ነፃ፣ ዲሞክራሲያዊ፣ ተአማኒና ሰላማዊ እንዲሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች ያለባቸውን ህገ መንግሥታዊ ኃላፊነት በዚህ የሥነ-ምግባር አዋጅ እየተመሩ ለማስፈፀም የጋራ አካል ሆኖ ማገልገል፤
- 2/ በምርጫ አፈፃፀም ሂደትና ውጤት፣ ባጠቃላይ በፖለቲካ ፓርቲዎች ግንኙነት ውስጥ የሚከሰቱ ችግሮች በምርጫ ህጉና በዚህ አዋጅ መሠረት በጋራ ውይይትና መግባባት ለመፍታት የሚያስችል የውይይት፣ የምክክርና የቁጥጥር አካል ሆኖ ማገልገል።
ናቸው።

! 3. የጋራ ምክር ቤቱ ተግባርና ኃላፊነት

- 1/ በሀገራችን በነፃነት ማሰብና መተግበር፣ እንዲሁም ዲሞክራሲ ሰብአዊ መብትና የህግ የበላይነት በሚጎለብቱበት ሁኔታ ላይ ይመክራል፣ የተደረሱባቸውንም ስምምነቶች ይተገብራል፣ ለሕዝብ ይፋ ያደርጋል፣ አባል ድርጅቶቹ እንዲተገብሩ ያደርጋል፣ ይቆጣጠራል፣
- 2/ ምርጫው ግልጽ፣ ነፃ፣ ዲሞክራሲያዊ፣ ተአማኒና ሰላማዊ ሆኖ እንዲካሄድ ፓርቲዎች ያለባቸውን ኃላፊነት በአግባቡ እንዲወጡ ያደርጋል፣
- 3/ ፓርቲዎች በልዩ ልዩ የመርጫ ጉዳዮች አፈፃፀም ዙሪያ በሚነሱ ጥያቄዎች ላይ ለመወያየትና ችግሮችን ለመፍታት እንዲችሉ መድረክ ሆኖ ያገለግላል፤
- 4/ ይህንን አዋጅ አስመልክቶ ፓርቲዎች ለአባሎቻቸውና ለደጋፊዎቻቸው ትምህርት መስጠታቸውን ያረጋግጣል።
- 5/ አዋጁ በሁሉም ፓርቲዎች ተፈፃሚ መሆኑን ይከታተላል፣ ያረጋግጣል፤
- 6/ አዋጁ ተጥሷል የሚል ቅሬታ ሲቀርብ ከሚመለከታቸው ፓርቲዎች የተውጣጣ

23. Duties and responsibilities of the joint council

- 1/ It shall deliberate on the promotion of democracy, human rights, freedom of thought and rule of law. It shall implement its decisions. It shall control and ensure the implementation by the member organizations.
- 2/ It shall ensure that parties are discharging their duties to make the election free transparent, credible, fair and peaceful.
- 3/ It shall serve as a forum for discussion and resolution of problems on issues or disagreements about the election process.
- 4/ It shall ensure that political parties provide education for their members and supporters about this Proclamation.
- 5/ It shall ensure and follow up the implementation of this law by all parties.
- 6/ It shall investigate complaints about the violation of this Proclamation directly by itself or through a committee composed of relevant parties.
- 7/ It shall take appropriate measures to implement the results arrived through investigation. It shall submit its decisions on matters relating to this Proclamation and other election issue to the Board and to the Government.
- 8/ Parties shall have permanent session to deliberate and give recommendations of election, democratic right, human rights, and rule of law issues.
- 9/ It may prepare rules and directives on

አጣሪ ኮሚቴ በማቋቋም ወይም የማጣራት ኃላፊነቱን ራሱ በመውሰድ ጉዳዩን ያጣራል ይመረምራል፤

7/ ተጣርቶ በተገኘው ውጤት ላይ በመመስረት ነፈሳጊውን የመፍትሔ አቅጣጫ ቀይሶ ፣ገርቲዎቹ የተባበረ ጥረት በተግባር እንዲተረጎም ያደርጋል። በአዋጁ እና በሌሎች የምርጫ አፈፃፀም ጉዳዮች ላይ የተደረሰበትን የጋራ ስምምነት ውሳኔ ለመንግሥትና ለቦርዱ ያቀርባል።

8/ ፣ገርቲዎች በልዩ ልዩ የምርጫ አፈፃፀም እና ሌሎች ዲሞክራሲያዊ ሰብአዊ መብትና የህግ የበላይነት ጉዳዮች ላይ ተገናኝተው እንዲመክሩ ለማድረግ እና የውሳኔ ሃሳብ ለማቅረብ የሚያስችል ቋሚ የሰብሰባ ጊዜ ይኖራቸዋል።

9/ ከምርጫ ጋራ የተያያዙ ደንቦችና መመሪያዎች አስመልክቶ ረቂቅ ሀሳብ በማዘጋጀት ለቦርዱ ማቅረብ ይችላል።

ክፍል አምስት
አቤቱታዎች ወይም አለመግባባቶች ስለሚፈቱበት አሰራር

14. አቤቱታ ስለማቅረብ

- 1/ ለምርጫ አስፈፃሚ አካላት ለማቅረብ ያለው መብት እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም የምርጫ ሥነ-ምግባር አዋጅ ተጥሷል ብሎ የሚያምን ወገን በማስረጃ የተደገፈ አቤቱታውን ለጋራ ምክር ቤት ማቅረብ ይችላል።
- 2/ በምርጫ ህጉ ለቦርዱ የተሰጠው ሥልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ የጋራ ምክር ቤቱ የሥነ-ምግባር አዋጅ ተጥሷል የሚል አቤቱታ በቀረበለት ጊዜ አቤቱታውን በራሱ ሊያጣራ ወይም መርምሮና አጣርቶ የሚያቀርብ ኮሚቴ ሊያቋቁም ይችላል።
- 3/ የምርጫ ሥነ-ምግባር አዋጅ ተጥሷል በሚል አቤቱታ ላይ የፖለቲካ ፣ገርቲዎች የጋራ ምክር ቤት እራሱ ወይም በአጣሪ ኮሚቴው አማካኝነት ምርመራ ሲያከናውን ፣ገርቲዎች፣ እጩ ተወዳዳሪዎችና የሚመለከታቸው የመንግሥት አካላት የመተባበር ግዴታ አለባቸው።

election issues and submit its draft to for the board.

SECTION FIVE
COMPLAINT HANDLING AND DISPUTES
RESOLUTION

24. Lodging of complaints

- 1/ Without prejudice to the right to lodge complaints to election official, any one who believes that this Proclamation is violated may submit complaints supported by evidence to the joint council.
- 2/ Without prejudice to the power given to the board, the Joint Council may directly investigate or establish an inquiry committee when it receives complaints of violation of this Proclamation .
- 3/ Parties, candidates or concerned government organs, shall have the duty to cooperate when the Joint Council directly or indirectly undertakes investigation on complaints of violation of this Proclamation.

25. Organization of enquiry committee

- 1/ An enquiry committee shall be established by the joint council at all levels to investigate and report on complaints about violation of this Proclamation.
- 2/ The enquiry committee shall consist of the political party that has lodged complaints, the party against whom the complaint is lodged and a third party assigned by the agreement of both parties.
- 3/ The enquiry committee is accountable to the joint council which established it.

26. Dispute resolution mechanism

- 1/ When there is complaint of violation of this proclamation the complaining party shall try to amicably resolve the issue

! 5. ስለ አጣሪ ኮሚቴው አደረጃጀት

- 1/ የሥነ-ምግባር ጥሰትን አስመልክቶ የቀረበን አቤቱታ እየተከታተለ በማጣት ሪፖርት የሚያቀርብ አጣሪ ኮሚቴ ማረጃው ባለ የጋራ ምክር ቤት ይቋቋማል።
- 2/ አጣሪ ኮሚቴው አቤቱታ አቅራቢና አቤቱታ የቀረበበት የፖለቲካ ፓርቲ የሚወክሉበትና በሁለቱ ወገኖች ስምምነት የሚመደብ ሦስተኛ ገለልተኛ አካል የያዘ የሆኖታል።
- 3/ አጣሪ ኮሚቴው ተጠሪነቱ ላቋቋመው የጋራ ምክር ቤት ይሆናል።

! 6. አለመግባባት ስለሚፈታበት አሰራር

- 1/ የሥነ-ምግባር አዋጁ ጥሰት አጋጥሟል በተባለ ጊዜ አቤቱታ አቅራቢው ፓርቲ አቤቱታ ከቀረበበት ፓርቲ ጋር በመነጋገር ችግሩን በስምምነት ለመፍታት ጥረት ማድረግ አለበት።
- 2/ የተከሰተው አለመግባባት በስምምነት መፈታት ካልቻለ ጉዳዩ ለጋራ ምክር ቤቱ ሪፖርት ሊደረግ ይችላል።
- 3/ የጋራ ምክር ቤት የቀረበለትን ሪፖርት ወይም አቤቱታ መሠረት በማድረግ በቀጥታ በመመርመር ወይም በሚያቋቁመው አጣሪ ኮሚቴ ተጣርቶ ሪፖርት እንዲቀርብለት በማድረግ ችግሩን ይፈታል።
- 4/ የሚደራጀው አጣሪ ኮሚቴ ሥራውን በገለልተኝነት ማከናወን አለበት። በአጣሪ ኮሚቴው አባላት መካከል ልዩነቶች ቢከሰቱ የብዙሃኑ ሃሳብ የኮሚቴው ሃሳብ መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ የውሁዳኑም ሃሳብ ራሱን ችሎ ለጋራ ምክር ቤት መቅረብ አለበት።
- 5/ አጣሪ ኮሚቴው በማጣራቱ ሃደት ያገኘውን መረጃ አጠናቅሮ ተጠሪ ለሆነለት የጋራ ምክር ቤት ብቻ ያቀርባል። የጋራ ምክር ቤቱ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ መረጃው እንዴት ለህዝብ እንደሚገልፅ ይወስናል።

- through dialogue with the party against whom the complaint is directed.
- 2/ If the dispute is not resolved, the issue may be reported to the joint council.
- 3/ The joint council shall resolve the problem based on the report submitted to it and investigation directly conducted by itself or by inquiry committee.
- 4/ The committee established under sub-article (3) will conduct its investigation independently. The committee shall decide by majority vote. The minority opinion shall be attached to the decision and communicated to the joint council.
- 5/ The Committee shall submit its finding only to the joint committee to which it is accountable. The joint committee shall decide on how to disclose the finding to the public.
- 6/ The joint council shall provide appropriate resolution to the dispute based on reports submitted to it.
- 7/ The joint council shall prepare and publish timetable for submission and resolution of complains.
- 8/ The joint council may issue procedure on the production and admission of evidence which is to be enforced on the agreement of political parties.
- 9/ All complains or grievances shall be investigated promptly.
- 10/ The joint council or inquiry committee shall give a fair chance to be heard for the concerned parties.

6/ የጋራ ምክር ቤቱ ተጠናቅሮ በቀረበለት ሪፖርት ላይ በመመስረት ለችግሩ አግባብነት ያለው መፍትሄ ይሰጣል።

7/ የጋራ ምክር ቤት አቤቱታ የሚቀበል-
51፡1)፡9) ትን አሰራር እና አቤቱታው መፍትሄ የሚያገኝበትን የጊዜ ሰሌዳ በማዘጋጀት እንዲታተም ማድረግ አለበት።

8/ የጋራ ምክር ቤት በፖለቲካ ፓርቲዎች ስምምነት ተግባራዊ የሚሆን የማስረጃ አቀባበልና አቀራረብ ለማፋጠን አስፈላጊ የሆኑ አሰራሮችን ማዘጋጀት ይችላል።

9/ ሁሉም አቤቱታዎች ወይም ቅሬታዎች በአፋጣኝ መጣራት ይኖርባቸዋል።

10/ የጋራ ምክር ቤት ወይም አጣሪ ኮሚቴ ለሚመለከታቸው የፖለቲካ ፓርቲዎች ሁሉ ፍትህዊ የመስማት እድል መስጠት አለበት።

101/ የጋራ ምክር ቤት ውሳኔ የሚተላለፈው በጋራ መግባባት ወይም በተባበረ ድምፅ ይሆናል።

ክፍል ስድስት
የሥነ-ምግባር አዋጅ ጥሰቶች እና ስለሚወሰዱ
እርምጃዎች
ንዑስ ክፍል አንድ
የሥነ-ምግባር ጥሰቶች

17. መደለያ ስለመስጠት፣ ኃይል ወይም ሥልጣን አለአግባብ ስለመጠቀም

ማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል እና ተጠሪ፡-

- 1/ ማንኛውንም መደለያ ወይም ጉቦ የሰጠ ወይም የተቀበለ፣
- 2/ በድምጽ አሰጣጡ ወይም በቆጠራው ጣልቃ የገባ ወይም ያወከ፣
- 3/ ኃይል በመጠቀም፣ መደለያ በመስጠት ወይም በሌላ በማንኛውም አድራጎት መራጨ፣ ሕዝብ ለአንድ ፓርቲ ወይም እጩ ድምጽ እንዲሰጥ ወይም እንዳይሰጥ ወይም ከመስጠት እንዲታቀብ ያደረገ፣

11/ The joint council shall pass decisions on consensus or unanimously.

SECTION 6
VIOLATION OF PROCLAMATION AND
MEASURES TO BE TAKEN
SUB SECTION ONE
VIOLATION OF PROCLAMATION

27. Corrupt practices, abuse of power or coercion

Any political party, independent candidate, coalition of parties, front, movement, alliance, political party leader, official, candidate, member, agent and representative shall be deemed to have violated this Proclamation if:

- 1/ he offer or accept monetary or any kind of inducement or bribe.
- 2/ he/it interferes or disturbs the voting process or counting of votes.
- 3/ he/it coerces or offers monetary or any kind of inducement to persons to vote for or against a particular party or candidate, or to abstain from voting.
- 4/ he/it controls polling stations by force or tries to get votes illegally.
- 5/ he/it abuse its power by offering a reward, threatening a penalty or by any other means.
- 6/ he/it coerces or offers monetary or any kind of inducement to person to be come a candidate or not to became a candidate, to withdraw or not to withdraw from election.
- 7/ a public servant and uses official time, responsibilities and resources to promote candidates or discourage other candidates from promoting themselves through legal means.
- 8/ he/it uses public property for the promotion

4/ የድምጽ መስጫ ጣቢያን በሀይል የተቆጣጠረ ወይም ሕገ-ወጥ መንገድ በመጠቀም ድምጽ ለማግኘት የሞከረ፤

5/ ሌሎች ሌሎችን መከታ በማድረግ መደለያ ይም ቅጣት ወይም ሌላ የማስፈራራያ ዘዴ የተጠቀመ፤

6/ ማንኛውንም መደለያ በመስጠት ኃይል በመጠቀም፣ ወይም በማንኛውም አይነት ድርጊት እጩ ተወዳዳሪ ሆነው እንዲቀርቡ ወይም እንዳይቀርቡ ወይም ከእጩ ተወዳዳሪነት እንዲወጡ ወይም እንዳይወጡ ያደረገ፤

7/ የመንግሥት ሠራተኛ እና ኃላፊ ሆኖ በራሱ የግል ጊዜ ካልሆነ በስተቀር በመንግሥት የሥራ ሰዓት እና ኃላፊነት ተቋሙን በመጠቀም እጩዎችን ያስተዋወቀ ወይም ሌሎች እጩዎች እራሳቸውን በሕጋዊ መንገድ ለማስተዋወቅ ያላቸውን እድል ያደናቀፈ፤

8/ የመንግሥት ንብረት ለምርጫ ቅስቀሳ የተጠቀመ፤ እንደሆነ የሥነ-ምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል።

18. በምርጫ ሂደት ውስጥ ፍርሃት ወይም ሁከት መፍጠር እንዲሁም ማንኛውንም የምርጫ እንቅስቃሴ ማስተጓጎል

ማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል ወኪል፣ እና ተጠሪ፡-

1/ ጫና ወይም ተጽዕኖ በመፍጠር ጣለቃ የገባ፤

2/ ሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ሀሳባቸውን በነጻነት እንዳያሰራጩ ስጋት እና ፍርሀት የፈጠረ፤

3/ በማንኛውም መንገድ የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች እና የመራጩን ሕዝብ እንቅስቃሴ ያደናቀፈ ወይም ያወከ፤

4/ ሕዝባዊ ቅስቀሳ ወይም ስብሰባ ወይም ውይይት ወይም ትምህርትና ሥልጠና እንዳይካሄድ ያደናቀፈ ወይም ሁከት የፈጠረ፤

of election.

28. Intimidation, violence or any obstruction in the election process.

Any political party, Independent candidate, coalition of political parties, Front, alliance, movement, and party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party shall be deemed to have violated this Proclamation if;

1/ he/it interferes in the process through pressure and undue influence.

2/ he/it intimidates or threatens other political parties from disseminating their policies freely.

3/ he/it in any way prevents or hampers the activities of political parties or voters.

4/ he/it disturbs or obstructs the conduct of public rally, meeting, education or training.

5/ he/it disturbs or prevents the process of voting.

6/ he/it prevents or disturbs the campaign of other political parties or candidates.

7/ he/it obstructs the conduct of rallies, meetings, marches or demonstrations or prevents others from participating in such activities;

8/ he/it interferes in the rights of voters.

9/ he/it fails to cooperate in attempts to ensure the security of election officials and candidates during the election process.

10/ he/it in any manner prevents the voters from registering or voting.

11/ he/it violates the secrecy of the voting

5/ ሕዝብ ድምጽ ሲሰጥ ያወከ ወይም ድምጽ እንዳይሰጥ ችግር የፈጠረ፤

6/ የሌሎች ፓርቲዎች ወይም እጩ ተወዳዳሪ የመርጫ ዘመቻ ንዲስተንገጦል ወይም እንዲቋረጥ ወይም እንዲበላሽ ወይም እንዲዳከም ያደረገ፤

7/ ሕዝባዊ የድጋፍ ሰልፍ፣ ስብሰባ፣ የእግር ጉዞ ወይም ሰላማዊ ሰልፍ፣ ያደናቀፈ፣ ወይም ሌላ ሰው እንዳይሳተፍ የከለከለ፤

8/ መራጮችን ያበሳጨ ወይም የመምረጥ መብታቸውን ያደናቀፈ፤

9/ ለምርጫው ሂደት የምርጫ አስፈጻሚዎችን እና የዕጩ ተወዳዳሪዎችን ፀጥታና ደህንነት እንዲረጋገጥ እገዛ ያላደረገ ወይም ያወከ፤

10/ በማንኛውም አይነት መንገድ መራጩ ሕዝብ እንዳይመዘገብ ወይም እንዳይመርጥ ያደረገ፤

101/ የድምጽ አሰጣጡን ሚስጥራዊነት ያላከበረ ወይም እንዲከበር እገዛ ያላደረገ፤

102/ የሥነ-ምግባር አዋጁ ተጥሷል በሚል ሽፋን የሀሰትና የተጋነነ አቤቱታ በማቅረብ ቅሬታ የማሰማት መብቱን ያለአግባብ የተጠቀመ፣ እንደሆነ የሥነ-ምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል።

19. በምርጫ ሂደት ሰላምና ፀጥታ የሚያናጉ መልዕክቶችን ስለማስተላለፍ

ማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል እና ተጠሪ፡-

1/ የምርጫ ዘመቻውን ሰላም የሚያናጋ ወይም ግጭት የሚቆሰቁስ ወይም ስም የሚያጠፋ ወይም አመፅ የሚጋብዝ ወይም ስጋት የሚፈጥር ንግግር ያደረገ፤

2/ በይፋም ሆነ በስውር አመፅን የሚቀሰቅስ ወይም የሚያስፈራራ ቋንቋ ይዘት ያለው በራሪ ወረቀት፣ የዜና መጽሔቶች ወይም ፖስተር ያሰራጨ፤

3/ በምረጡኝ ቅስቀሳ ወቅት በሕዝቡ ላይ

process or fails to ensure its observance.

12/ he/it abuses its right by lodging false and exaggerated complaints under the pretext of violation of this Proclamation.

29. Disseminating information that destabilize peace and security during the election process

Any political party independent candidate, coalition of parties, front, alliance, movement, party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party shall be deemed to have violated this Proclamation if;

1/ he/it makes a speech which destabilize the peace of the election campaign, incites violence, defames others invites clashes or creates uncertainty;

2/ he/is distributes officially or anonymously pamphlets, news letters or posters containing language or material that threatens or incites violence.

3/ he/it induces fear and frustration on the public during campaign.

4/ he/it disseminat4s false information regarding the secrecy of voting.

30. Disrupting election campaign of other parties and candidates

Any political party, independent candidate, coalition of parties, front, alliance, movement, party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party shall be deemed to have violated this Proclamation if;

1/ he/it prevents a political party from recruiting a member, or opening offices or in any manner disrupts the election activity of a party or candidate;

2/ he/it defaces or unlawfully removes or destroys posters or other election materials

የፍርሃት እና የጭንቀት ሁኔታ የፈጠረ፤

4/ የድምፅ አሰጣጡ ሂደት ሚስጥራዊ እንደማይሆን የሀሰት መረጃ የሰጠ፤ እንደሆነ የሥነ-ምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ማረጋገጥ።

" የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች የምርጫ እንቅስቃሴ ማደናቀፍ

ጀላማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል እና ተጠሪ፡-

1/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባል እንዳይሰማረጥ፣ አድብጥ፣ አጠጋብራል፣ ወይም የተከፈቱ ጽሕፈት ቤቶች በነፃነት እንዳይንቀሳቀሱ በግልፅም ሆነ በስውር ያወከ ወይም በማንኛውም ዓይነት ድርጊት የማንኛውንም የፖለቲካ ፓርቲ ወይም እጩ ተወዳዳሪ የምርጫ እንቅስቃሴ ያደናቀፈ፤

2/ ፓርቲዎች ልሳኖቻቸው፣ የምርጫ ማስታወቂያዎቻቸው፣ በራሪ ጽሁፎቻቸው፣ ፖስተሮቻቸው እንዳይሰሩጩ፣ እንዳይታዩ ወይም እንዳይሰላሹ ያደረገ ወይም እንዳይለጠፉ ያወከ ወይም የተለጠፉትን የቀደደ፣ ያበላሸ፣ ያጠፋ፤

3/ የሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ምልክቶች ወይም አርማ የቀዳ ወይም አስመስሎ የተጠቀመ፤

4/ የሌሎች ፖለቲካ ፓርቲዎች የምርጫ ቁሳቁስ የሰረቀ ወይም ያበላሸ ወይም ያጠፋ፤ እንደሆነ የሥነ-ምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል።

"1. ከጋዜጠኞች ወይም ከታዛቢዎች ጋር አለመተባበር

ማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥምረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል እና ተጠሪ፡-

1/ የፕሬስ ነጻነትን የተጋፋ፤
2/ በምርጫ ሂደት ጋዜጠኞችን ያዋከበ ወይም ሥራቸውን ያደናቀፈ፤

or parties.

3/ he/it imitates the logo or symbols of another party.

4/ steals, disfigures or destroys political or campaign materials of another party.

31. Failure to cooperate with journalists and election observers

Any political party, independent candidate, coalition of parties, front, alliance, movement, party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party shall be deemed to have violated this Proclamation if;

1/ he/it interferes with freedom of mass media.

2/ he/it harasses or obstructs journalists during election.

3/ he/it disrespects or fails to cooperate with accredited election observers.

32. Failure to promote the code of conduct and failure to condemn illegal acts

Any political party, independent candidate, coalition of parties, front, alliance, movement, party leader, official, candidate, member, agent or representative of a party shall be deemed to have violated this Proclamation if;

1/ he/it fails to condemn in public, any violence or acts which invite violence or acts which destabilize peace and security of the public.

2/ he/it fails to introduce and educate about this Proclamation to its candidates, members, supporters and the public at large;

3/ he/it fails to take decisive measure to restrain its leaders, officials, candidates and members from infringing this Proclamation; fails to condemn or take

3/ የታዛቢነት ፈቃድ ያላቸውን ታዛቢዎች ያላከበረ ወይም ያለተባበረ፤ እንደሆነ የሥነ-ምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል።

51፡3 -ምግባር ደንቡን አለማስተዋወቅና ድርጊቶች አለማውገዝ

መንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ፣ የግል እጩ ተወዳዳሪ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ቅንጅት፣ ግንባር፣ ጥመረት፣ ንቅናቄ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲ መሪ፣ ኃላፊ፣ እጩ፣ አባል፣ ወኪል እና ተጠሪ፡-

- 1/ አመፅን ወይም ለአመፅ የሚጋብዙ ወይም የህዝብን ሰላም የሚያናጉ ድርጊቶች በይፋ ያላወገዘ ወይም ተቃውሞ ያላስተማረ፤
- 2/ ለእጩ ተወዳዳሪዎች፣ ለአባላቱ፣ ለደጋፊዎችና ለሕዝቡ ስለምርጫውና ስለ ሥነ-ምግባር አዋጁ ያላስተዋወቀ ወይም ያላስተማረ፤
- 3/ መሪዎች፣ ኃላፊዎች፣ እጩዎችና አባላቱ ይህን የሥነ-ምግባር አዋጅ እንዳይጥሱ ቁርጠኛ እርምጃ ያልወሰደ ወይም ደጋፊዎች የተከለከለ ተግባር ፈጽመው ሲገኙ ያላወገዘ ወይም አግባብነት ያለው እርምጃ ያልወሰደ፤
- 4/ ኃላፊዎች፣ ተወዳዳሪዎች፣ አባላትና ደጋፊዎች ማንኛውም ሰው በየትኛውም ጊዜ ማስፈራራት እንደሌለባቸው በግልጽ የሚከለክል መመሪያ ያላወጣ፤ እንደሆነ የሥነ-ምግባር ጥሰት እንደፈጸመ ይቆጠራል።

ንዑስ ክፍል ሁለት በተለያዩ አካላት ስለሚወሰዱ እርምጃዎች

3. በጋራ ምክር ቤት ስለሚወሰዱ የመፍትሔ እርምጃዎች

የጋራ ምክር ቤቱ የሚከተሉትን እርምጃዎች ሊወስድ ይችላል።

- 1/ ጥፋተኛ ሆኖ የተገኘ የፖለቲካ ፓርቲ ስህተቱን እንዲያርም ወይም እንዲያስተካክል ውሳኔ ያስተላልፋል።

measures when supports get involved in activities that are prohibited;

- 4/ he/it fails to issue directive to restrain leaders, candidates, supporters, and members from intimidating others at any time.

SUBSECTION TWO MEASURES TO BE TAKEN BY DIFFERENT ORGANS

33. Measures to be taken by the Joint Council

A joint council may take the following measures:

- 1/ Order a party that contravenes is Proclamation to rectify its fault.
- 2/ Publicize the name of the party that has violated the Proclamation and its acts to the public, it shall make its decisions public through the press, radio, television or any other means of communication.
- 3/ A party dissatisfied by the measures under sub article (1) and (2) may take its grievance to the appropriate bodies in accordance with the election law and this Proclamation.
- 4/ The measures of the joint Council shall not prevent the victim from initiating a civil or criminal action.

34. Measures to be taken by the Board

Without prejudice the provision of Article 33(1) and (2) of the Proclamation and other measures enshrined in other laws, the election board may take the following measures if it is satisfied that violation under this section:

- 1/ Give public warning to the political party or person who committee the act.

2/ ሥነ-ምግባር አዋጁን የጣሰውን የፖለቲካ ፓርቲ ስም እና ተግባር ጠቅሶ ለሕዝብ እንዲገለጽ ያደርጋል። ውሳኔውን በጋዜጣ፣ በሬዲዮ፣ በቴሌቪዥን ወይም በሌላ አመቺ በሆነ የመገናኛ ዘዴ ሕዝቡ እንዲያውቀው ያደርጋል።

5'ዎ] 4 ነው። አንቀጽ /1/ እና /2/ በተመለከተ የመፍትሔ እርምጃዎች ያልረካ ወገን ቅሬታውን በምርጫ ህጉና በዚህ አዋጅ መሠረት ለሚመለከታቸው አካላት ማቅረብ ይችላል።

4/ በጋራ ምክር ቤቱ የሚሰጡት የመፍትሔ እርምጃዎች በጥሰቱ ጉዳት የደረሰበት ወገን በፍትህ-ብሔር ወይም በወንጀል ለመጠየቅ ያለውን መብት ሊያስቀሩ አይችሉም።

"4. በቦርዱ ስለሚወሰዱ እርምጃዎች

በዚህ አዋጅ አንቀጽ " 3 ንዑስ አንቀጽ /1/ እና /2/ የተዘረዘሩና በሌሎች ህጎች የተደነገጉት እንደተጠበቁ ሆነው የምርጫ ቦርዱ ከላይ በዚህ ክፍል ንዑስ ክፍል አንድ የተዘረዘሩትን የሥነ-ምግባር ጥሰት በሚያረጋግጥበት ጊዜ የሚከተሉትን እርምጃዎች እንደሁኔታው ሊወስድ ይችላል።

- 1/ ጥፋቱን ለፈፀመው ሰው ወይም የፖለቲካ ፓርቲ ይፋ ማስጠንቀቂያ መስጠት፤
- 2/ ጥፋቱን የፈፀመ እጩ ወይም ፓርቲ ለአጭር ጊዜ በከፊል ወይም በሙሉ በሕዝብ መገናኛ ብዙሃን እንዳይጠቀም ማድረግ፤
- 3/ ጥፋቱን የፈፀመ ፓርቲ በመንግሥት ከሚሰጠው የፓርቲ ፋይናንስ ድጎማ ተጠቃሚ እንዳይሆን ማድረግ፤
- 4/ ማንኛውንም በፓርቲ ወይም በግል የቀረበ እጩን እንደ ጥፋቱ ክብደት አይቶ ከምርጫ ተወዳዳሪነት መሰረዝ፤
- 5/ የፖለቲካ ፓርቲው በምርጫ ውድድር እንዳይሳተፍ ማገድ፤

"5. በፍርድ ቤት ስለሚወሰዱ እርምጃዎች

- 1/ ፍርድ ቤት ከላይ በአንቀጽ " 4 የተደነገጉት እርምጃዎች ከዚህ ቀጥለው ከተዘረዘሩት ቅጣቶች ወይም ክልከላዎች ጋር በተደራቢነት ሊወሰዱ ይችላሉ።
- 2/ በሌሎች ህጎች የተደነገጉት እንደተጠበቁ ሆኖ በድምፅ መስጫ እለት በድምፅ ጣቢያ

- 2/ Partially or fully suspend the candidate or party from using the media for a short period of time;
- 3/ Prohibit the party from using the benefit of financial support provided by the government.
- 4/ Cancel a candidate from his candidacy depending on the gravity of the act.
- 5/ Suspend the political party from running for election.

35. Measures to be taken by Courts

- 1/ The court may take the following measures in addition to the penalties or prohibitions listed under Art 34.
- 2/ Without prejudice other penalties provided by law, exercising any political activity during voting day other than printing, duplicating election results or committing offences under Art 27, 28 or/and the following offence shall be punishable with fine or up to 3 years of simple imprisonment:-
 - a) interfering with the impartiality of election officials preventing some one from accomplishing his duty by offering bribe or promise.
 - b) Disseminates false information that stirs hatred or fear or unduly influence the process or result with intent to disrupt or prevent the election process from running or with intent to unduly influence the process or outcome of election.
 - c) Violence the secrecy of voting.
 - d) Violates prohibition relating to election materials and voting.

አካባቢ ድምፅ ከመስጠት ውጭ ሌላ ማንኛውም የፖለቲካ እንቅስቃሴ ማድረግ፣ መሳተፍ፣ ወይም በተከለከለ ለውጊያ ውስጥ የምርጫ ውጤትን ማተም፣ ማባዛት፣ ወይም በአንቀጽ 17፣ 18 ወይም የተሰጠን ህጋዊ ተግባር ከማከናወን እና ከዚህ ታች የተዘረዘሩትን ጥፋቶች መፈፀም ለገንዘብ መቀጮ ወይም እስከ ሦስት ዓመት በሚደርስ እሥራት ያስቀጣል።

ሀ/ በቦርዱ ወይም በምርጫ አስፈጻሚዎች ገለልተኝነት ጣልቃ የገባ፣ መደለያ ወይም የተሰፋ ቃል በመስጠት አንድ ሰው ተግባሩን እንዳያከናውን ያደረገ፣

ለ/ ምርጫን ለማወክ ወይም እንዳይካሄድ ለማድረግ ወይም በምርጫው ሂደት ወይም ውጤት ላይ ጫና ለመፍጠር በማሰብ ጥላቻን ወይም ፍርሀትን የሚያሰፍን ወይም በምርጫው ሂደት ወይም በምርጫው ውጤት ላይ ጫና የሚፈጥር የሐሰት መረጃ ያሳተመ፤

ሐ/ የምርጫ ሚስጥራዊነትን የጣሰ፣

መ/ ከድምፅ እና ከምርጫ ቁሳቁስ ጋር የተያያዙ ክልከላዎችን የተላለፈ፣ ወይም

ሠ/ የቦርዱን እና የምርጫ አስፈጻሚዎችን እንቅስቃሴ ያወከ።

3/ ፍርድ ቤት የፖለቲካ እንቅስቃሴዎች ወይም የምርጫ ውጤት አገላለፅ የመራሮች ወይም የፓርቲዎች መብት ወይም ማስመሰል አስ-መልክቶ የተጣሉ ክልከላዎችን የጣሰ ወይም ሐሰት መሆኑን እያወቀ ወይም እውነት ስለመሆኑ በቂ ምክንያት ሳይኖረው ንግግር የሚያደርግ ሰው በገንዘብ መቀጮ ወይም ከአንድ ዓመት በማይበልጥ እሥራት ይቀጣል።

4/ ማንኛውም ሰው፡-

ሀ/ ሆንብሎ የምርጫ ቦርዱ፣ የምርጫ ዋና አስፈጻሚው፣ የምርጫ ቦርዱ ሠራተኛ ሥልጣኑን ወይም ተግባሩን ኃላፊነቱን በሚያከናውንበት ወቅት እንቅፋት የሆኑ ወይም ያደናቀፈ እንደሆነ፣

ለ/ የምርጫ ቦርዱን የስብሰባ ሂደት ሆንብሎ ያቆረጠ ወይም በነዚህ ቦታዎች በማንኛውም ሁኔታ ያልተገባ ተግባር የፈፀመ እንደሆነ፣

e) Disrupts the activity of the Board and election officials.

3/ Any person who violates prohibitions concerning activities of political parties, announcement of election results, voters of parties right; or makes a speech knowing that it is false or without having reasonable grounds about the truth is punishable with fine or simple imprisonment not more than 1 year.

4/ Any person who
a) intentionally disrupts or prevents the board, election official, employee of the board while exercising its responsibilities and duties;

b) intentionally commits any act to in the working place of the board so as to unduly influence the decision or order of any matter that is pending before it.

c) Intentionally commits any act to in the working place of the board so as to unduly influence the decision or order of any matter that is pending before it.

d) No order of any matter that is pending before it offences listed under at 30 and art 31 shall be punishable with fine or simple imprisonment not exceeding 1 year.

SECTION TEN

MISCELLANEOUS PROVISIONS

36. Duty to cooperate

Any health person shall have the duty cooperate in the implementation of this Proclamation.

37. Power to enact regulations and directives

The board may issue regulations or directives to ensure the implementation of this Proclamation.

38. Inapplicable Laws

Any law, or practice, shall not apply to matters covered under this Proclamation.

ሐ/ ሆን ብሎ በምርጫ ቦርዱ የሥራ ቦታ ወይም በመታየት ላይ ባለ ጉዳይ ላይ በሚሰጠው ውሳኔ ወይም ትዕዛዝ ላይ ተገቢ ያልሆነ ተጽእኖ ለማሳደር ሲባል ማንኛውም ተግባር የፈፀመ ወይም

511) 6 / ከላይ በዚህ ክፍል ንዑስ ክፍል አንድ አንቀጽ " እና "1 የተደነገጉትን ጥፋቶች የፈፀመ እንደሆነ፤ በገንዘብ ወይም ከአንድ ዓመት በማይበልጥ እሥራት ይቀጣል።

ክፍል ሰባት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

"6. የመተባበር ግዴታ

ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም ማንኛውም ሰው የመተባበር ግዴታ አለበት።

"7. ደንብ ወይም መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

ቦርዱ ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም የሚረዳ ደንብ ወይም መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

"8. ተፈጻሚነት የሌላቸው ህጎች

ማንኛውም ህግ ወይም አሰራር በዚህ አዋጅ በተሸፈነ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚ አይሆንም።

"9. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል።

አዲስ አበባ ! 2 ቀን 2009 ዓ.ም

GR¥ wLdgþxRgjS

yxþT×eÄ ØÁ%§êĚ ÄþäK%§þÄēĚ
ŋþBI þK PÉzþÄNT

39. Effective Date

This Proclamation shall enter into force up on the date of publication in the Federal Negarit Gazeta.

Done at Addis Ababa, this 28th day of August, 2009

GIRMA WOLDEGIORGIS

**PRESIDENT OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA**